

Отримання платежів в Україні: виведення коштів на рахунок ФОП

Виконуючи замовлення на Upwork кожен із нас розраховує отримати не тільки досвід або ще один цікавий проект, а й гідну винагороду. Тому не дивно, що найпопулярнішим питанням фрілансерів - є питання «як отримати кошти в Україні?». У цій статті/інструкції ми розповімо про існуючу можливість легального отримання платежів за виконані проекти на рахунок в Україні. Якщо з тієї чи іншої причини ви маєте рахунки у інших країнах, ця інструкція буде менш корисна для вас, проте вона може знадобитись вам у майбутньому.

Почнемо із того, що систематичне виконання замовлень клієнтів біржі – це вже підприємницька діяльність і закон вимагає від такого фрілансера реєстрації в якості підприємця і здійснення операцій, пов'язаних з підприємницькою діяльністю, за окремим рахунком. Будь-які зарахування на такий рахунок з-за кордону повинні проходити валютний контроль, який здійснюється банками за дорученням держави.

Валютний контроль. Раніше, будь-який український банк, отримавши валюту на ваше ім'я, перевіряв наявність договору і акту надання послуг в якості окремих письмових документів. Лише після такої «перевірки» кошти зараховувались на рахунок клієнта. Очевидно, що це не найзручніша процедура – саме через це група активістів у складі фрілансерів і представника Upwork почала шукати шляхи реформування процедури валютного контролю для фрілансерів. Результатом цих зусиль став лист Національного банку України № 22-01012/46746 від 07.07.2015.

Що змінив лист НБУ? Тепер банки почали ширше розглядати вимоги закону, який раніше надавав юридичного значення не тільки підписанню документів, а й здійсненню окремих дій. Отже, в очах банку:

- (1) Ви готуєте не просто рахунок на сплату, а оферту – пропозицію укласти угоду.
- (2) Upwork приймає вашу пропозицію дією (не опираючись наданням послуг);
- (3) Elance Escrow Corporation від імені Upwork сплачує рахунок (інвойс), чим підтверджує фактичне надання послуг.

Ваші відносини з Upwork також регулюються [Угодою користувача Upwork](#), яку ви уклали, зареєструвавшись на сайті. Проте банкам не обов'язково вдаватись в такі подробиці з метою здійснення валютного контролю. Якщо вас все ж таки попросять надати угоду з Upwork, просто роздрукуйте [Угодою Користувача](#) і зробіть на роздруківці напис про те, що ви уклали дану угоду шляхом реєстрації на сайті Upwork, і поставте свій підпис.

Де знайти правильний інвойс? З метою виконання вимог до зовнішньоекономічних договорів, інвойс повинен відображати правильне призначення платежу, а також низку інших положень. Для вашої зручності ми створили шаблон інвойсу, який додається до цієї інструкції. Представники Upwork узгодили його із ключовими банками, послугами яких користуються фрілансери Upwork в Україні, а саме: PrivatBank, OTP, FUIB, Ukrsibbank, Raiffaisen Bank.

Як його заповнювати? Кожне поле і положення шаблонного інвойсу обумовлене тими чи іншими вимогами законодавства і, якщо вас про це банк не просить, нічого там не змінюйте. У той же час, специфіка бюрократії в Україні побудована таким чином, що у різних філіях одного й того ж банку одні й ті ж самі положення законодавства розуміють по-різному. Тому, якщо під час узгодження у банку вас попросять додати до інвойсу чи видалити з нього якусь дрібницю, практика показує, що ліпше внести подібну зміну, ніж вступати у тривалу дискусію. Вам необхідно самостійно заповнити наступне:

- (1) номер інвойсу (на власний розсуд, наприклад, просто перетворіть дату створення рахунку - 2301/1);
- (2) дату інвойсу (1-3 дні до дати платежу);

(3) дані виконавця – вкажіть, що ви ФОП, прізвище, ім'я і по батькові, адресу реєстрації та ідентифікаційний номер;

(4) предмет – це назва наданих послуг (наприклад, розробка програмного забезпечення, тестування програмного забезпечення, послуги дизайну і т. ін.);

(5) опис послуг – тут опишіть послуги більш детально (наприклад, тестування альфа-версії мобільного додатку «Кентавр»);

(6) ціну та загальну вартість – у випадку з послугами, це та сама сума – сума, яку ви збираєтесь отримати.

Реквізити у інвойсі – це актуальні станом на сьогодні реквізити Upwork Global Inc. та Elance Escrow Corporation. Система розрахунків побудована таким чином, що платником є саме Elance Escrow Corporation, яка діє за дорученням та від імені Upwork, і шаблон це відображає.

ЗРАЗОК (подробиці, виділені жовтим, повинні заповнюватись ФОП)

Invoice / Інвойс № 2301/1

Date of invoice: 23/01/2016	Дата інвойсу: 23/01/2016
Supplier Individual Entrepreneur Petrenko Petro Petrovych Address: Zip, City, Street, Building, App Individual Tax Number - 1234567890	Виконавець: ФО-П Петренко Петро Петрович, що проживає за адресою Індекс, Місто, Вулиця, Будинок, Квартира ІПН - 1234567890
Customer: Upwork Global Inc. 441 Logue Ave Mountain View, CA, 94043, USA Represented by SVP of Operations Elizabeth Tse, who acts according to the charter	Замовник: : Upwork Global Inc. 441 Logue Ave Mountain View, CA, 9404, USA в особі SVP of Operations Elizabeth Tse, що діє на підставі Статуту
Payer (authorized by Customer to make payments): Elance Escrow Corporation (on behalf of Upwork Global Inc.) 441 Logue Ave Mountain View, CA, 94043, USA Represented by Corporate Secretary Michael Culver	Платник (повірена особа Замовника щодо розрахунків): Elance Escrow Corporation (від імені Upwork Global Inc.) 441 Logue Ave Mountain View, CA, 94043, USA в особі Corporate Secretary Michael Culver
Subject matter: Software Development	Предмет: Розробка програмного забезпечення
Currency: USD	Валюта: Долар США
Price (amount) of the goods/services : 5,000.00	Ціна (загальна вартість) товарів/послуг: 5 000,00
Terms of payments and acceptance: Post payment of 100% upon the services delivery. The services being rendered at the location of the Customer.	Умови оплати та передачі: 100% післяплата за фактом виконання послуг. Послуги надаються за місцем реєстрації Замовника.
Payer Bank information: Beneficiary: Elance Escrow Corporation. Account # : 4337885917 Beneficiary's bank: Wells Fargo Bank, N.A 420 Montgomery Street San Francisco, CA 94104 SWIFT code: WFBUS6S	Supplier Bank information: Beneficiary: PE Petrenko Petro Petrovych Account # : 2600 XXXXXXXXXXXX Beneficiary's bank: Bank Bank Address SWIFT code: Swift Code Correspondent bank #1: The Bank of America N.A. New York, USA Account No.: 6550275660 SWIFT code: BOFAUS3N

No	Description/ Опис	Quantity/ Кількість	Price,USD Ціна, Долар США	Amount, USD / Загальна вартість, Долар США
1	Software Development /Розробка програмного забезпечення Please describe services in details (for example, testing of the alpha version of the Centaurus mobile application	1	5 000.00	5 000.00
			Total/Усього:	5 000.00
Total to pay/ Five thousand United States dollars 00 cents Усього до сплати: П'ять тисяч доларів США 00 центів				5 000.00

All charges of correspondent banks are at the Supplier's expenses. / Усі комісії банків-кореспондентів сплачує виконавець.

Payment hereof at the same time is the evidence of the work performance and the service delivery, acceptance thereof in full scope and the confirmation of final mutual installments between Parties. / Оплата згідно цього Інвойсу одночасно є свідченням виконання робіт, надання послуг, їх прийняття в повному обсязі, а також підтвердженням кінцевих розрахунків між Сторонами.

The Parties shall not be liable for non-performance or improper performance of the obligations under the agreement during the term of insuperable force circumstances. / Сторони звільняються від відповідальності за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань за договором на час дії форс-мажорних обставин.

Payment according hereto shall be also the confirmation that Parties have no claims to each other and have no intention to submit any claims. / Оплата згідно цього Інвойсу є підтвердженням того, що Сторони не мають взаємних претензій та не мають наміру направляти рекламації.

Any disputes arising out of the agreement between the Parties shall be settled by the competent court at the location of a defendant. / Всі спори, що виникнуть між Сторонами по угоді будуть розглядатись компетентним судом за місцезнаходження відповідача.

Supplier/Виконавець:

PE Signature (Petrenko Petro / Петренко П.П.)

Чи виникають питання у банків? Запропонований інвойс вже успішно використовують фрілансери з різноманітних куточків України у різних банках. Однак, ще не у кожному відділенні банку одразу розуміють, що ви від них хочете. Практика показує, що необхідно проявити терпіння, ознайомити співробітника банку з листом НБУ, запропонувати обговорити це з відповідальною за валютний контроль особою з головного офісу і т. ін. Одного проходження цієї процедури зазвичай достатньо для того, щоб банки продовжували працювати з вами відповідно до прийнятої схеми.

Чи потрібні ще які-небудь документи? Система Upwork дозволяє самостійно вказувати у призначенні платежу, що це оплата за конкретним інвойсом (його номер і дата). Однак, іноді банки просять вас написати їм листа, в якому ви підтвердите, що кошти, які надійшли, це оплата саме за цим інвойсом. Такий лист обов'язково знадобиться якщо ви забули вказати реквізити рахунку у призначенні платежу.

Чи може ТОВ працювати таким чином? Лист НБУ не впроваджує нічого нового, а лише пояснює банкам низку положень діючого законодавства, яке розповсюджується не тільки на фізичних

осіб-підприємців, а й на юридичних осіб (у т. ч. ТОВ). З іншого боку, були випадки, коли банківські співробітники читали листа дослівно і говорили, що юридична особа не може бути фрілансером за визначенням, і тому для ТОВ така опція закрыта. Для уникнення подібних ситуацій, рекомендуємо узгоджувати свої плани з банком до здійснення транзакції.

Бухгалтерський облік.

При отриманні платежів, які мають відношення до вашої фріланс-діяльності, ви захочете впевнитись, що задовольнили усі вимоги бухгалтерського і податкового обліку. Нижче наведена загальна інформація, яка була розроблена учасниками ініціативної групи, проте ви повинні визначити і підтвердити усі вимоги і параметри конкретно для вашої ситуації, тому що ця інформація не є податковою чи юридичною консультацією.

Якщо ви платник єдиного податку зі ставкою 5%, у вас обов'язково повинна бути книга обліку доходів. У зв'язку із отриманням платежу у валюті вам необхідно внести до неї від одного до трьох записів:

(1) в день отримання коштів у валюті ви робите у книзі запис про отримання доходу за надання послуг у гривнях відповідно до [офіційного курсу НБУ](#) в день отримання валюти;

(2) банк зобов'язаний одразу продати частину вашої валюти (наразі це 75%) і переказати вам гривні; якщо курс такого продажу перевищує курс НБУ в день надходження, то в день надходження коштів у гривнях вам необхідно внести у книгу запис про «дохід від позитивної курсової різниці»; він записується у гривнях та розраховується наступним чином: сума проданої валютної виручки X (курс продажу – курс НБУ на дату надходження валюти); якщо результат негативний – запис не вноситься.

(3) коли ви вирішите продати залишок валюти, курс продажу також може бути вищий за курс НБУ на день її отримання, тоді в день продажу валюти вам також необхідно внести у книгу запис про «дохід від позитивної курсової різниці»; він записується у гривнях та розраховується наступним чином: сума проданої валютної виручки X (курс продажу – курс НБУ на дату надходження валюти); якщо результат негативний – запис не вноситься; якщо ви будете продавати залишок валютної виручки частинами, а не одразу, цей запис необхідно вносити відповідну кількість разів.

Які ризики? Згідно із Податковим кодексом, навіть платники єдиного податку повинні зберігати первинні документи понад 3 роки і надавати їх під час перевірки. Інвойс підпадає під визначення первинного документу, тому що він містить достатньо відомостей про надані послуги і, разом з випискою із банківського рахунку, підтверджує їх надання.

Шаблон інвойсу містить усі передбачені законодавством реквізити первинного документу, проте передбачає підпис лише одного учасника господарчої операції (виконавця). Підпис замовника замінюється платежем за інвойсом. Така особливість не зовсім звична для податкових органів, зазвичай їм надають видаткові накладні, акти прийому-передачі виконаних робіт та інші документи з підписами обох сторін. Через це ані консультанти Urwork, ані представники НБУ не можуть гарантувати, що під час перевірки податківці не виписуть вам штраф у розмірі 510 грн за ненадання первинних документів. У будь-якому разі, доказ своєї правоти у суді точно обійдеться дорожче, навіть дорожче 1020 грн (розмір штрафу у випадку виявлення ще одного порушення протягом року). На щастя, штраф виписують не на кожен документ окремо, а один за усі надані.

У своїх публічних заявах перші особи Міністерства фінансів обіцяють, щойно буде ухвалений поданий ними ще влітку законопроект – інвойс точно буде достатнім первинним документом. Сподіваємось, що це відбудеться протягом найближчих місяців, а поки що звертаємо вашу увагу на (1) мораторій на перевірки; (2) строк, за який можуть перевіряти операції; і (3) особливості обліку платників єдиного податку.

Якщо ви – платник єдиного податку 3 групи і у вільний від фрілансу час ваша діяльність приватного підприємця не пов'язана з реалізацією підакцизних товарів (алкоголь, цигарки) або торгівлею на ринку, і ваш річний обіг не перевищує 1 млн гривень, то на вас розповсюджується мораторій на

податкові перевірки 2016 року і існує вірогідність того, що його буде продовжено. У будь-якому разі, коли мораторій закінчиться, податківці матимуть змогу провести перевірку операцій за 3 роки до дати її проведення. Надію вселяє обіцяна Мінфіном реформа і те, що у платників єдиного податку зазвичай перевіряють лише виписки з банківських рахунків і книгу обліку доходів.

Початок роботи на Urwork. Як верифікувати свій РЕ (ФОП) спосіб оплати?

Важливо правильно ввести вашу банківську інформацію, з точністю у 100%, щоб уникнути проблем із переказом коштів. Після введення і збереження цієї інформації ви не зможете редагувати свій банківський рахунок і SWIFT код. Для того щоб оновити ці цифри або використати інший рахунок, ви повинні створити новий обліковий запис (видаліть старий, якщо він невірний або більше вам не потрібен). Зверніться до банку для коригування даних, якщо ви невпевнені, що маєте правильну інформацію, або якщо ви отримали повідомлення про помилку під час спроби вивести дані у нашій системі.

Пам'ятайте, ім'я вашого банківського рахунку та ім'я облікового запису Urwork повинні співпадати! Якщо ж ні, ознайомтесь із особливими обставинами, за яких неспівпадіння можна підтвердити вручну за допомогою служби підтримки.

Варіації імен – варіації імен, які можуть бути схвалені, наприклад Роберт / Боб або J.J / Джон Джейкоб, протягом 48 годин. Деякі варіанти імен, які можуть бути схвалені вручну:

- Ваше ім'я частково співпадає з іменем профілю, наприклад, по батькові або додаткові імена не вказані у банківських даних або навпаки.
- У імені в банку отримувача або у імені профілю містяться ініціали, які схожі на повне ім'я. Дивіться приклад варіацій вище.
- Ім'я у банку – це власник або посадова особа компанії / агентства.
- Спільний рахунок у банку, у випадках, якщо Urwork отримує від банку доказ, в якому міститься ваше ім'я в якості одного із власників.

Якщо ви використовуєте нерозпізані іменні варіації або «нікнейм», може знадобитись перевірка паспортних даних, щоб довести, що ви є власником рахунку у банку. Після цього ви стандартним способом редагуєте свій профіль Urwork таким чином, щоб ім'я, вказане у вашому рахунку, співпадало з ім'ям профілю.

Банківські рахунки компанії – ваш обліковий запис буде розглянуто і перевірено представником Urwork. Ваш спосіб виведення коштів може бути затверджено, якщо:

- Ім'я у банку отримувача співпадає з ім'ям компанії на Urwork.
- Ім'я у банку отримувача не співпадає з ім'ям компанії на Urwork, проте ви можете підтвердити, що володієте цією компанією і банківський рахунок належить компанії або вам особисто. У цьому випадку, необхідно надати наступні документи:
 - Скан-підтвердження від банку, у якому вказана назва компанії
 - Свідоцтво про реєстрацію компанії

Для того щоб здійснити та отримати оплату, ваша податкова інформація повинна бути внесена у певну податкову форму. [Натисніть тут](#), щоб заповнити необхідне поле у податковій формі. Як тільки інформацію буде уведено, доступні кошти будуть розподілені відповідно до вашого графіку платежів, і ви зможете почати знімати за потреби кошти особисто.

Щоб додати метод переказу оплати:

1. Уточніть в банку свої банківські реквізити.
2. Натисніть на значок Settings і натисніть Get Paid під опцією User Settings.

3. Натисніть кнопку Add a payment method.
4. Натисніть кнопку Set Up для грошового переказу (USD).
5. Уведіть реквізити свого банківського рахунку і натисніть кнопку "Add this account".
6. Виберіть [графік платежів](#) і натисніть кнопку Next. З метою безпеки, ваш новий спосіб оплати буде активовано протягом трьох днів.

Щоб змінити інформацію для грошового переказу (крім банківських номерів і кодів рахунків):

1. Натисніть на значок Settings, потім натисніть Get Paid під опцією User Settings.
2. У Payment Methods знайдіть той метод оплати, який ви хочете видалити, і натисніть на посилання редагувати.
3. Відредагуйте інформацію і натисніть кнопку Save Changes.

Щоб видалити метод грошового переказу:

1. Натисніть на значок Settings і натисніть Get Paid під опцією User Settings.
 2. У розділі Способи оплати знайдіть той, який ви бажаєте видалити і натисніть на посилання редагувати.
 3. Натисніть кнопку Remove.
- За здійснення swift-платежу у валюті Urwork стягує комісію у розмірі \$30.
 - Грошові перекази на рахунки у національній валюті підлягають коливанням валютних курсів. Ваш банк самостійно визначає курс.
 - Ваш банк може стягувати плату за зарахування міжнародних грошових переказів. Якщо ваш банк використовує посередника та/або банк-кореспондент, він також може стягувати додаткову плату.

Ця інструкція розроблена для того, щоб ви могли краще зрозуміти сутність, особливості і можливі ризики застосування такого способу проходження валютного контролю і зробили свідомий вибір. Цей документ не надає рішень усіх податкових чи юридичних питань для фрілансерів, і на нього не слід опиратись як на податкову чи юридичну консультацію. Користувачам настійно рекомендується звернутись за податковими консультаціями на основі їх індивідуальних обставин до персональних консультантів.